

"No vull que sigui una il·lusió, vaig a fer-ho"

Eduardo Burgueño té 34 anys i ha treballat com sotsdirector mèdic del penal d'Algesires. Explica com serà el seu proper treball en el centre hospitalari Monkole de Kinshasa (República Democràtica del Congo).

07/08/2008

Va dir que ho deixava i punt. Deixa plantada la medicina a la presó.

Alcalá Meco i el càrrec de sotsdirector mèdic del penal d'Algesires, on va coincidir amb l'etarra De Juana Chaos en plena vaga de fam fa dos anys. Eduardo Burgueño, de Amusquillo de Esgueva, ha renunciat amb 34 anys al seu lloc de funcionari de Presons per a treballar com a metge en el centre hospitalari Monkole de Kinshasa (República Democràtica del Congo) amb 50 llits i tres centres de salut en els quals s'atén a una població de 560.000 persones, «com la província de Valladolid», apunta mentre medita com afrontarà la mort de pacients en un país on la malària i la sida s'enduen milers de vides i la mitjana de vida és de 47 anys.

Què deixa a Valladolid?

La meua família i un cotxe, un Renault Mégane de benzina 1.6, que el venc perquè dec el crèdit al banc i

no em dóna temps de pagar-lo. Deixo els meus pares, set germans i diversos nebots.

Quan va decidir donar un cop de volant professional i vital?

Era metge funcionari de presons i no tenia suficients anys consecutius de servei com per a demanar una excedència. Llavors, vaig decidir renunciar al meu lloc i m'he desvinculat per complet. I bé, sobretot per salut mental. Estava un mica fart d'escoltar lamentar-se a metges més grans, que sempre s'havien plantejat la il·lusió de marxar a treballar a Àfrica i jo vaig dir: 'No vull que sigui una il·lusió, vaig a fer-lo'. I en això estic. No tinc sensació de trencar amarres amb no-res. Només vaig amb el bitllet d'anada, m'agradaria jubilar-me allí però mai se sap. Si hagués de tornar-me per motius de salut, doncs tornaria amb molta pau i ja està.

Què va a fer a Kinshasa?

Treballar com a metge de família en uns barris de població semiurbana dintre d'un projecte de CFOR, una ong local de la República Democràtica del Congo. Darrere del projecte està gent de l'Opus Dei del Congo. Vaig allí a donar un cop de mà, no a dirigir res.

Què es trobarà?

Una càrrega de treball més gran que la que em puc trobar en qualsevol centre de salut d'Espanya, una falta de recursos materials molt important, malalts joves i malalties noves per a mi, que mai he manejat. I una freqüència de mort molt més alta que a Espanya.

Com va viure el donar-se de cara amb la pobresa la primera vegada que va visitar Àfrica?

He estat a Burkina Faso, on hi ha misèria, i a Kenya, on hi ha pobresa. I em va impactar més el primer país perquè aquest matís es nota. La pobresa et permet viure amb molt poc, però vius. La misèria no, implica que et mors per la falta dels recursos més elementals, com l'aigua. Congo té una situació intermèdia, perquè posseeix molts recursos naturals i els seus grans problemes vénen més per la guerra que per la pobresa.

Quines sensacions li deixa haver treballat de metge en presons?

La sanitat penitenciària és molt restrictiva per a un metge. El 90% dels pacients no volen que els atenguis, no busquen medicina, sinó beneficis de qualsevol mena. En la sanitat ordinària, el 10% de la població et pot manipular; en la sanitat penitenciària aquesta xifra s'eleva al 90%.

En el seu canvi de rumb hi ha una mica de recerca o de fugida?

No, sempre m'he negat que sigui així, no és una fugida cap endavant, és un pla professional, molt atractiu, que és diferent. M'hagués anat abans de la presó, però no ho vaig fer perquè pretenc que tot pas vital i professional mai sigui una fugida cap endavant, sinó una etapa més per créixer. Seguir essent funcionari i tenir vocació de servei és necessari. Però no és el que jo necessitava.

El motiu pel qual canvia de context en la seva labor és...

Vocació de servei en un camp professional molt atractiu i de gran utilitat. Jo he descobert en aquests dos últims anys, quan vaig prendre la decisió, que el camp de cooperació internacional suposa una vocació professional més. Qui decideix treballar en cooperació descobreix un àmbit de vocació professional

com qualsevol altre. Sempre em plantejo que des del primer món es pot ajudar al tercer món amb diners, però arriba un punt en el qual m'adono que una gran necessitat dels països en desenvolupament és la de professionals sanitaris. I jo, pel meu perfil professional puc ser una molt bona ajuda.

Com és el treball d'un metge en una presó?

És una medicina molt condicionada per un pacient molt estandarditzat, que demanda molta medicació psiquiàtrica, i que moltes vegades exigeix treure un benefici de la relació amb el metge. Hi ha més interessos que els estrictament sanitaris.

En quin context es desenvoluparà la seva labor?

Kinshasa és la capital, amb una població de set milions d'habitants.

Hi ha un metge per cada cent mil habitants quan a Espanya la ràtio és d'un per mil. El 80% de la població viu amb menys d'un dòlar al dia. La malaltia més prevalent és la malària, principal causa de mortalitat en menors de cinc anys i en dones embarassades. En adults la malària és la patologia més freqüent, però la més mortífera és la sida. Això, malgrat que la prevalença del VIH en aquest país no és de les més altes d'Àfrica i afecta al 4% de la població. A Monkole hem d'arribar a uns 25.000 infectats i ara estem atenent a uns 500 malalts. No s'ha arribat a més pacients perquè la medicació, els antiretrovirals per a tractar el VIH, és gratuïta només des de fa dos anys.

Com preveu afrontar la impotència de veure pacients que no pot guarir per falta de recursos?

És una lliçó que he d'aprendre, de moment no ho he viscut. Encara que

ho he intuït. Perquè les meves estades en països africans sempre han estat breus i com a espectador, no com a metge assistencial. Ara és quan em tocarà aprendre la lliçó d'acostumar-me a la mort diària de població jove.

No té prevista data de tornada definitiva?

El meu contracte ve a ser 500 dòlars mensuals i un viatge a Europa cada certs anys. Suposo que ho enviaré aquí per a pagar-me la cotització d'autònom. Em sembla molt atractiu que els joves universitaris es plantegin el món de la cooperació internacional com un camp laboral més. Val la pena.

Jesús Bombín // El Norte de Castilla

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-es/article/no-vull-que-sigui-una-illusio-vaig-a-fer-ho/>
(20/04/2025)